

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПОШТАНСКИ САОБРАЋАЈ
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ А.Д. БАЊАЛУКА

ИЗВЈЕШТАЈ
О ПОСЛОВАЊУ ЗА 2018. ГОДИНУ

Бањалука, март 2019. године

Садржај	Страна
УВОД.....	2
1. РЕЗИМЕ	4
2. ПОШТАНСКА МРЕЖА.....	7
2.1. Јединице за пружање услуга корисницима - поште	7
2.2. Јединице за прераду поштанских пошиљака	7
2.3. Структура транспортних средстава.....	8
2.4. Доступност поштанских капацитета	8
3. УСЛУГЕ	9
4. ПРИХОДИ.....	12
5. РАСХОДИ	19
6. ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ ПРЕДУЗЕЋА ЗА 2018. ГОДИНУ	24
7. ЗАРАДЕ РАДНИКА	25
8. ЗАПОСЛЕНИ.....	26
9. ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ	28
10. ИМОВИНА	29
10.1. Стална средства.....	29
10.2. Текућа средства.....	30
11. ИЗВОРИ.....	32
11.1. Капитал	32
11.2. Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи.....	32
11.3. Дугорочне обавезе.....	33
11.4. Краткорочне обавезе	33
11.5. Пасивна временска разграничења	34
12. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ	35
13. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ.....	36

УВОД

Пословну 2018. годину Предузеће за поштански саобраћај РС завршило је релативно успјешно са нето добитком у износу од 43.548 КМ. Пословни резултат био би знатно бољи да околности које су имале негативан утицај на пословање Предузећа за поштански саобраћај РС из претходних година нису настављене и у протеклој 2018. години.

Неке од околности које су отежавале пословање су недоследност у примјени Закона о поштанским услугама од стране неких корисника услуга – кабловских оператера и комуналних предузећа, затим отежане наплате потраживања првенствено од стране буџетских корисника које су директно утицале на ликвидност и могућност Предузећа да редовно измирује своје обавезе према добављачима и према буџету по основу плаћања пореза и доприноса. Поред тога ту су и негативни утицаји следећих околности које су настале у ранијим периодима:

- Процјењена штета од поплава – 3,8 милиона КМ (штету насталу услед елементарне непогоде санирани смо највећим дијелом из властитих средстава);
- Блокирана средства у Бобар банци (око 980.000 КМ);
- Трошкови принудне наплате Пореске управе РС у 2016. и 2017. години (око 900.000 КМ);
- Трошкови на основу судских пресуда (око 400.000 КМ) за разрјешење претходних директора и чланова надзорног одбора који су пали на терет Предузећа;

Поред наведених утицаја из окружења имамо и стални пад броја пензионера који пензију примају путем Поште (од 2009.-2018. пад прихода по том основу је за 50,80%), као и стално тражење попушта на услуге од стране корисника поштанских услуга или избјегавање кориштења поштанских услуга.

Мултилатералном компензацијом, која је реализована током мјесеца јануара, априла, јула и октобра 2018. године у укупном износу од 1.372.767 КМ, затворене су обавезе по основу пореза и доприноса у износу од 183.107 КМ, као и обавезе према добављачима у износу од 1.189.660 КМ.

Размјена налога са Министарством финансија 2018. године извршена је у укупном износу од 10.507.266 КМ (са субвенцијом у складу са чланом 27. и 28. Законом о поштанским услугама Републике Српске).

Резултат напора Управе Предузећа на повећаној наплати и размјени налога која се десила у 2018. години је довела до редовнијег измирења обавеза за порезе и доприносе, те Пореска управа није издавала Рјешења о принудној наплати пореза. Ненаплаћена потраживања од Пореске управе на дан 31.12.2018. године износила су 359.296 КМ (основни дуг 67.594 КМ и камате 291.702 КМ), а потраживања од буџетских корисника, општина и центра за социјални рад износила су 2.694.282 КМ.

У Предузећу, од 20.08.2018. године Пореска управа је контролисала порезе и доприносе за период 2014.-30.06.2018. године. Након обављене контроле Пореска управа је издала Рјешење број: 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018 од 13.11.2018. године, по којем је наложено плаћање укупно утврђене пореске обавезе за контролисани период од 1.279.896,94 КМ главног дуга, те 1.399.093,45 КМ камате, што укупно износи 2.678.990,40 КМ.

Поште Српске су уложили Жалбу Министарству финансија Републике Српске на горе наведено Рјешење број 1-1956-2/18 од 03.12.2018. из следећих разлога:

- Обрачуна укупне камате због кашњења у плаћању директних пореза у износу од 1.105.264,49 КМ. Обрачуната камата је продукт неблаговременог измирења обавеза од

стране буџетских корисника, због којих Поште Српске нису могле измиривати своје обавезе на вријеме;

- Погрешне примјене одредби Закона о комуналним таксама што је имало за послједицу неосновано утврђене обавезе по основу комуналне таксе у укупном износу од 1.279.896,94 КМ, као и припадајућих камата од 293.828,96 КМ.

Имајући у виду уложену Жалбу број 1-1956-2/18 од 03.12.2018. године на Рјешење Инспектора Пореске управе Републике Српске број: 06/1.01/0302-456.3.-3852/2018 од 13.11.2018. године, Управа сматра да је дошло до погрешне примјене одредби Закона о комуналним таксама што је имало за послједицу неосновано утврђене обавезе исказане у горе наведеном рјешењу по основу комуналне таксе у укупном износу од 1.279.896,94 КМ, као и припадајуће камате од 293.828,96 КМ. Претходна контрола Пореске управе Рјешењем број 06/1.01/0303/456.3.62-1/14 од 25.08.2014. године, такође је утврдила обавезу плаћања комуналне таксе, на које су Поште Српске уложиле жалбу Окружном суду Бања Лука. Окружни суд је ријешио жалбу у нашу корист, али је Пореска управа упутила жалбу Врховном суду Републике Српске. Врховни суд је донио пресуду број: 11 01У 015507 15 УВП од 18.04.2018. године, којом је одлука Окружног суда Бања Лука број: У 01550714 У од 29.10.2015. године постала правоснажна и коначна.

Додатни основ за доношење одлуке о начину књижења обавеза утврђених Рјешењем Пореске управе, је и тај што су средства уплаћена по основу обавеза за комуналну таксу по претходном Рјешењу, највећим дијелом већ враћена Поштама Српске од стране Општина.

Велики проблем за Поште Српске и даље представљају и непрофитабилне јединице поштанске мреже које послују са губитком, и самим тим утичу на резултат пословања Предузећа. Предузеће континуирано ради на реорганизацији доставног подручја да би биле задовољене потребе корисника и испоштоване норме у квалитету пружања услуга. На дан 31.12.2018. године функционисало је 225 пошта, чиме је омогућено да технолошки процес рада и пружање поштанских услуга буде заступљено на свим подручјима Републике Српске. Од укупног броја пошта у раду 33% или 74 поште пословале су са губитком који износи 754.595 КМ, (ради се углавном о поштама у руралним подручјима, које остварују већи расход од прихода, иако запошљавају углавном једног радника, а око 84% расхода су трошкови бруто зарада).

Уколико се поштарином за резервисане поштанске услуге не обезбјеђује покриће стварних трошкова и развојне потребе за извршење ових услуга, оно се, према Закону о поштанским услугама РС (Сл. гласник 30/10), треба обезбиједити из добити оствареном вршењем нерезервисаних и других поштанских услуга. Уколико ни то није довољно за покриће губитка, недостатак би се требао надокнадити из средстава буџета РС у складу са Законом о извршењу буџета.

Кумулативна потраживања Пошта Српске по основу утврђених законских обавеза за период 2010.-2018. године износила су 10.745.257 КМ, а до сада нам је по тој основи у складу са чланом 27. и 28. Законом о поштанским услугама Републике Српске одобрено свега 2 милиона КМ. Преостала потраживања по том основу тренутно износе 8.745.257 КМ.

1. РЕЗИМЕ

Поште Српске а.д. Бања Лука у 2018. години оствариле су укупне приходе у износу од 61.637.426 КМ, као и остале добитке периода у износу од 795.117 КМ. Укупни приходи су већи за 4% у односу на остварене приходе у 2017. години. Пословни приходи су већи за 5%, остали приходи за 36%, док финансијски приходи биљеже смањење за 58% у односу на исти период прошле године.

Предузеће је остварило укупне расходе у износу од 62.388.995 КМ, који су у односу на 2017. годину већи за 4%.

Табела бр. 1 – Анализа финансијског пословања за 2018. годину

Назив	План 2018.	Остварено 2017.	Остварено 2018.	Индекс 4/2	Индекс 4/3
1	2	3	4	5	6
Обим услуга	48.460.814	48.458.846	52.592.246	109	109
- поштанске услуге	41.123.986	41.382.832	45.474.024	111	110
- остале услуге	7.336.828	7.076.014	7.118.222	97	101
Укупан приход	58.886.395	59.020.862	61.637.426	105	104
- пословни приход	57.431.705	56.506.556	59.241.259	103	105
- финансијски приход	715.831	671.094	283.200	40	42
- остали приходи	657.565	671.538	911.226	139	136
- приходи по осн. грешака из ранијих година	81.294	1.165.331	1.191.353	1.465	102
- приходи по ос. склађивања вриједности имовине	0	6.343	10.388		164
Укупни расходи	58.992.238	59.766.784	62.388.995	106	104
- пословни расход	57.932.753	57.426.845	60.522.608	104	105
- финансијски расходи	219.134	500.740	232.431	106	46
- остали расходи	777.251	1.598.565	510.176	66	32
- расходи по основу исправке грешака из ранијих година	63.100	240.634	1.123.780	1.781	467
- расходи по ос. склађивања вриједности имовине	0	0	0		
РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА	-105.843	-745.922	-751.569	710	101
Остали добици	550.000	822.846	795.117	145	97
УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ	444.157	76.924	43.548	10	57
Стална средства		70.654.986	70.414.450		100
Текућа средства		9.480.491	9.398.931		99
Капитал Предузећа		64.585.610	63.833.104		99
Број запослених на дан 31.12.		2.293	2.381		104
Просјечна мјесечна нето зарада		696	717		103
Прос. мјесечна нето лична примања (са регресом и то)		892	916		103

Укупни обим услуга за 2018. годину већи је за 9% или за 4.133.400 услуга у односу на 2017. годину. Годишњи план услуга остварен је са 109%.

Посматрано по групама поштанских услуга:

- поштанске услуге су веће за 10% или за 4.091.192 у односу на 2017. годину. Годишњи план поштанских услуга остварен је са 111%.
- остале услуге су веће за 1% или за 42.208 у односу на 2017. годину, док је план осталих услуга остварен са 97%.

Укупни приходи износе 61.637.426 КМ и већи су за 4% или за 2.616.564 КМ у односу на 2017. годину. Годишњи план прихода за 2018. годину остварен је са 105%.

Структуру укупних прихода за 2018. године, а у односу на остварење за 2017. годину чине:

- пословни приходи у износу 59.241.259 КМ, а већи су за 5% или за 2.734.703 КМ,
- финансијски приходи у износу 283.200 КМ, а мањи су за 58% или за 387.894 КМ,
- остали приходи у износу 911.226 КМ, а већи су за 36% или за 239.688 КМ,
- приходи по основу исправке грешака из ранијих година у износу 1.191.353 КМ (односе се на отпис више процјењених расхода по основу међуоператерског обрачуна за 2017. годину у износу од 191.353 КМ, а износ од 1.000.000 КМ је субвенција Министарства саобраћаја и веза Владе Републике Српске по основу члана 27. и 28. Закона о поштанским услугама Републике Српске), а већи су за 2% или за 26.022 КМ у односу на претходну годину,
- приходи од усклађивања вриједности имовине у износу 10.388 КМ, а већи су за 64% или за 4.045 у односу на претходну годину.

Укупни расходи износе 62.388.995 КМ и већи су за 4% или за 2.622.211 КМ у односу на 2017. годину. Годишњи план укупних расхода за 2018. годину реализован је са 106%.

Структуру укупних расхода за 2018. годину, а у односу на остварење за 2017. годину чине:

- пословни расходи у износу од 60.522.608 КМ, а већи су за 5% или за 3.095.763 КМ (повећана су трошкови горива и енергије за 180.063 КМ, бруто лична примања за 1.112.065 КМ, трошкови производних услуга за 1.026.558 КМ, амортизација за 114.055 КМ и нематеријални трошкови за 633.778 КМ),
- финансијски расходи у износу 232.431 КМ, а мањи су за 54% или за 268.309 КМ,
- остали расходи у износу 510.176 КМ, а мањи су за 68% или за 1.088.389 КМ,
- расходи по основу исправке грешака из ранијих година у износу 1.123.780 КМ (Рјешење Пореске управе у износу од 1.045.297 КМ, за дио који се односи на кашњења у плаћању пореза и доприноса на лична примања запослених) и већи су за 367% односно за 883.146 КМ.

У 2018. години Предузеће је остварило **нето губитак у износу од 751.569 КМ**, док је у 2017. години исказан нето губитак износио 745.922 КМ.

Остали добици утврђени директно у капиталу настали по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима исказани су у износу **795.117 КМ**, тако да **укупни нето добитак у обрачунском периоду износи 43.548 КМ**.

У 2018. години остварен је **пословни губитак у износу од 1.281.349 КМ**, што значи да су пословни приходи мањи од пословних расхода за наведени износ. Иако су у посматраном периоду повећани пословни приходи (за 5%) и физички обим услуга (за 9%) у односу на 2017. годину, пословни расходи су расли по стопи од 5%, те су утицали на повећање пословног губитка.

Добитак по основу финансијских прихода и расхода износи **50.769 КМ**, док је у 2017. години остварен добитак по овом основу у износу од 170.354 КМ.

Добитак по основу осталих прихода и расхода износи **401.050 КМ**, а у 2017. години остварен је губитак по овом основу у износу од 927.027 КМ (у јулу 2018. године оприходована су наплаћена отписана потраживања по пресуди - Екватор у износу од 394.077 КМ, према пресуди Врховног суда број 710П194306 18 РЕВ од 17.5.2018. године).

На дан 31.12.2018. године у билансу стања исказана је укупна актива у износу од 102.820.791 КМ, од чега **пословна актива** износи 79.813.381 КМ са следећом структуром:

- **Стална средства** у износу од 70.414.450 КМ (нематеријална средства у износу од 663.437 КМ, некретнине, постројења, опрема у износу од 69.188.985 КМ, средства културе у износу 537.903 КМ, дугорочни финансијски пласмани у износу од 24.125 КМ). Стална имовина смањена је за 0,34% или за 240.536 КМ, због редовног поступка обрачуна амортизације.
- **Текућа средства** у износу од 9.398.931 КМ (залихе и дати аванси у износу од 595.753 КМ, краткорочна потраживања у износу од 6.498.763 КМ, краткорочни финансијски пласмани у износу од 10.797 КМ, готовина у износу од 451.859 КМ, порез на додатну вриједност у износу од 5.304 КМ, активна временска разграничења у износу од 1.836.455 КМ), смањена су за 1% или за 81.560 КМ, због континуиране активности Управе Предузећа на наплати потраживања од буџетских корисника. Готовина на дан 31.12.2018. године износи 451.859 КМ, док је на исти дан 2017. године износила 522.089 КМ.

На дан 31.12.2018. године у билансу стања исказана је укупна пасива у износу од 102.820.791 КМ, од чега **пословна пасива** износи 79.813.381 КМ са следећом структуром:

- **Капитал Предузећа** износи 63.883.104 КМ (основни капитал 38.754.233 КМ, ревалоризационе резерве 26.732.729 КМ, нераспоређени добитак 795.117 КМ и губитак до висине капитала 2.448.975 КМ), смањен је за 1% или за 752.506 КМ.
- **Резервисања** у износу од 841.626 КМ (за накнаде и бенифиције запослених у износу од 509.747 КМ по МРС-19, разграничени приходи и примљене донације 3.444 КМ и остала дугорочна резервисања 328.435 КМ).
- **Обавезе** у износу од 15.138.651 КМ (дугорочне обавезе у износу од 524 328 КМ, краткорочне обавезе у износу од 14.614.323 КМ), су повећане за 3% или за 370.471 КМ у односу на исти дан 2017. године.

Ванбилансна евиденција - Ове позиције на дан 31.12.2018. године исказане су у износу од 23.007.410 КМ и у оквиру њих обухватају се евиденције залиха поштанских марка и филателије, картица допуне М:тел-а, робе која је предмет посредовања, лутрије и телекард картица у Депоу, трансакциони рачуни преко којих Поште врше услуге за друга правна лица, примљене и издате гаранције и мјенице, конта за праћење штампе образаца у документ центру.

На дан 31.12.2018. године у Предузећу је **запослено 2.381** радника, од чега 2.286 радника или 96,01% на неодређено, а 95 радника или 3,99% на одређено вријеме. У односу на 31.12.2017. године број запослених повећао се за 88 радника или за 4%.

Просјечна мјесечна **нето зарада по раднику** за 2018. годину износи **717 КМ**, и већа је за 3% у односу на 2017. годину.

Просјечна мјесечна **нето лична примања** (нето плата, регрес и топли оброк) по раднику износе **916 КМ**, и већа су за 3% у односу на 2017. годину. Од 1. септембра 2018. године дошло је до примјене измјена Закона о платама и Закона о порезу на доходак, тако да се умјесто термина нето плата уводи термин плата након опорезивања.

2. ПОШТАНСКА МРЕЖА

2.1. Јединице за пружање услуга корисницима - поште

У 2018. години корисницима су пружане поштанске услуге у 225 пошта. У складу са пословном политиком Предузећа, константно се ради на реорганизацији поштанске мреже. На дан 31.12.2018. године Предузеће послује са истим бројем пошта у односу на 31.12.2017. године.

Континуирано се врши реорганизација доставног подручја, подјелом и припајањем доставним подручјима граничних пошта, чиме су задовољене потребе корисника и испоштоване норме у квалитету пружања услуга, а технолошки процес рада није угрожен.

Табела бр. 2 - Преглед пошта по Радним јединицама за 2018. годину

Ред. број	Радне јединице	П о ш т а		Шалтерских пошта		Помоћних пошта		У к у п н о	
		2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018
1.	Бања Лука	51	51	15	15	6	6	72	72
2.	ПСЦ БЛ	1	1	0	0	0	0	1	1
3.	Приједор	18	18	4	4	0	0	22	22
4.	Добој	22	22	4	4	7	6	33	32
5.	Брчко	8	8	2	2	4	4	14	14
6.	Бијељина	18	18	2	2	1	1	21	21
7.	Зворник	12	12	1	2	5	5	18	19
8.	Соколац	9	9	5	5	2	2	16	16
9.	Фоча	11	11	1	1	4	4	16	16
10.	Требиње	6	6	1	1	5	5	12	12
Укупно:		156	156	35	36	34	33	225	225

Од укупно 225 пошта, 189 пошта су доставне (пошта и помоћна пошта) које путем 653 поштоноша пружају поштанске и остале услуге на дому корисника.

Поштанску мрежу чине посебни организациони дијелови јединица поштанске мреже и то:

- 62 издвојена шалтера и
- 210 уговорних шалтера

2.2. Јединице за прераду поштанских пошиљака

У јединице за прераду, односно јединице које извршавају послове и задатке прераде, отпреме, превоза и приспијећа поштанских пошиљака спадају:

- Главни поштански центар 78200 Бањалука,
- Поштански центри 74200 Добој, 76300 Бијељина и 73300 Фоча,
- Измјенична пошта 78003 Бања Лука
- Пошта царињења 78200 Бања Лука.

2.3. Структура транспортних средстава

Расположиви број возила Пошта Српске у 2018. години је био на задовољавајућем нивоу, а у складу са потребама постојећег броја линија превоза и правцима отпреме.

Табела бр. 3 – Транспортна средства

Структура	Број
Возила за потребе пошта, радних јединица и области	47
Возила за превоз поштиљака	75
Мопеди	459
Бицикли	65

2.4. Доступност поштанских капацитета

Просјечан број становника по пошти износи 5.447 становника, док просјечан број становника по шалтеру износи 2.925 становника. Број доставних реона је 1.083 што значи да је број становника по реону 1.132.

Табела бр. 4 - Преглед доступности поштанске мреже по Радним јединицама

Ред. бр.	Радне јединице	Повр. у км ²	Број домаћ.	Број станов.	На једну пошту долази			На један пошт. ковчежић	
					км ²	дом.	стан.	Дом.	стан.
1.	Б. Лука и ПСЦ	6.431	138.287	391.093	88,10	1.894	5.357	1.537	4.345
2.	Приједор	2.028	47.655	136.747	92,18	2.166	6.216	1.191	3.419
3.	Добој	2.911	66.268	182.562	90,97	2.071	5.705	1.578	4.347
4.	Брчко	635	27.195	79.473	45,36	1.943	5.677	1.360	3.974
5.	Бијељина	1.361	44.257	133.681	64,81	2.107	6.366	1.639	4.951
6.	Зворник	1.843	38.910	117.727	97,00	2.048	6.196	1.769	5.351
7.	Соколац	2.479	23.645	65.323	154,94	1.478	4.083	844	2.333
8.	Фоча	3.000	19.968	53.172	187,50	1.248	3.323	464	1.237
9.	Требиње	4.295	21.248	65.702	357,92	1.771	5.475	966	2.986
Укупно:		24.983	427.433	1.225.480	111,04	1.900	5.447	1.280	3.669

Из претходне табеле се уочава мала насељеност становништва у источном дијелу Републике Српске (Соколац, Фоча, Требиње), гдје су и показатељи физичког обима и прихода у складу са тим.

3. УСЛУГЕ

У 2018. години укупно је остварено 52.592.246 услуга, а у односу на 2017. годину обим услуга је већи за 9% или за 4.133.400 услуга више. Годишњи план укупних услуга у 2018. години остварен је са 109%. У укупном обиму услуга поштанске услуге остварене су у обиму од 45.474.024 и чине 86% укупних услуга, док су остале услуге остварене у обиму од 7.118.222 и учествују у укупним услугама са 14%.

У наредној табели дат је преглед обима услуга по врстама.

Табела бр. 5 - Преглед физичког обима услуга за 2018. годину

РЕД. БР.	ВРСТА УСЛУГЕ	ПЛАН 2018.	ОСТВАРЕНО 2017.	ОСТВАРЕНО 2018.	ИНДЕКС 5:3	ИНДЕКС 5:4	РАЗЛИКЕ 5-4
1	2	3	4	5	6	7	8
I	ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ						
1.	Писмоносне	21.359.009	21.955.833	22.351.681	105	102	395.848
2.	Директна пошта	6.419.997	6.495.345	8.869.166	138	137	2.373.821
3.	Пакетске	32.447	34.187	31.862	98	93	-2.325
4.	Упутничке	90.930	93.949	114.050	125	121	20.101
5.	Брза пошта	220.332	214.214	292.892	133	137	78.678
6.	Пост-пак	0		129			129
7.	Финансијске услуге	12.204.422	11.824.654	13.059.783	107	110	1.235.129
8.	Допунске услуге	796.849	764.650	754.461	95	99	-10.189
	УКУПНО ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ	41.123.986	41.382.832	45.474.024	111	110	4.091.192
II	ОСТАЛЕ УСЛУГЕ						
1.	Телекомуникационе	52.022	63.507	53.017	102	83	-10.490
2.	Информатичке	6.574.914	6.267.693	5.723.276	87	91	-544.417
3.	Услуге посредовања	709.892	744.814	1.341.929	189	180	597.115
	УКУПНО ОСТАЛЕ УСЛУГЕ	7.336.828	7.076.014	7.118.222	97	101	42.208
	УКУПНО I + II	48.460.814	48.458.846	52.592.246	109	109	4.133.400

Повећање услуга, у односу на 2017. годину, остварено је код:

- писмоносних услуга за 2% или за 395.848 комада, због веће дистрибуције обичних писама, вриједних писама, тисковина и препоручених пошљака у унутрашњем саобраћају. План писмоносних услуга је остварен са 105%, односно остварено је 992.672 услуга више у односу на план,
- директне поште за 37% или за 2.373.821 услуга. Повећање услуга директне поште је уследило због закључења уговора са новим корисницима. План услуга директне поште за 2018. годину остварен је са 138%, односно остварено је 2.449.169 услуга више у односу на план,
- упутничких услуга за 21% или за 20.101 (повећање забиљежено код Постнет упутница). План упутничких услуга за 2018. годину остварен је са 125%, односно остварено је 23.120 услуга више у односу на план,

- услуге брзе поште за 37% или за 78.678 услуга, а план за 2018. годину је остварен са 133% односно остварено је више 72.560 услуга у односу на план,
- финансијских услуга за 10% или за 1.235.129 услуга, због повећаног броја уплата: по платном промету, електричне енергије, фиксних и мобилних телефона, ЕМПУ, уплата РТВ таксе, Western Union и повећаног броја исплата упутница центра за социјални рад, исплата пензија, исплата кредита и брокерски послови. План финансијских услуга је остварен са 107% или 855.361 услуга више,
- услуге посредовања су веће за 80% или за 597.115, због повећања услуга продаје вриједности других организација, повећања услуга игара на срећу лото, као и повећања продаје електронских допуна. План ових услуга за 2018. годину остварен је са 189% или за 632.037 услуга више у односу на план.

у септембру 2018. године активирана је нова услуга Пост - Пак која омогућава размјену откупних поштанских пошљака изван граница БиХ. У посматраном периоду остварено је 129 услуга пост-пак пошљака.

Смањење услуга, у односу на 2017. годину, забиљежен је код:

- пакетских услуга за 7% или за 2.325 услуга мање. План пакетских услуга остварен је са 98% односно пакетске услуге су мање за 585 услуга у односу на план,
- допунских услуга за 1% или за 10.189 услуга мање, због смањења услуга на захтјев корисника. План допунских услуга остварен је са 95%, односно допунске услуге су мање за 42.388 услуга у односу на план,
- телекомуникационих услуга за 17% или за 10.490 услуга мање. Ове услуге већ дужи низ година имају тенденцију пада, па се и у наредном периоду очекује наставак оваквог кретања. План телекомуникационих услуга остварен је са 102%, односно остварено је 995 услуга више,
- информатичке услуге су мање за 9% или за 544.417 услуга мање. План информатичких услуга остварен је са 87% или 851.638 услуга мање у односу на план.

Мјесечна динамика обима поштанских и осталих услуга је видљива из следеће табеле

Табела бр. 6 - Преглед динамике физичког обима услуга по мјесецима

У С Л У Г Е	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Писмоносне услуге	1.822.769	1.877.993	1.796.063	2.010.903	1.818.180	1.769.459	1.896.068	1.981.714	1.673.623	1.939.810	1.930.664	1.834.435
Директна пошта	484.251	645.294	1.060.321	441.423	909.616	951.471	926.750	464.416	606.787	1.106.757	645.585	626.495
Пакетске услуге	2.228	2.690	3.064	2.485	2.185	2.649	2.202	3.708	2.365	2.645	2.681	2.960
Поштанске упутнице	7.747	8.320	9.226	8.310	9.062	8.625	9.384	9.756	9.452	10.237	10.632	13.299
Брза пошта	20.163	20.659	22.983	21.532	24.242	22.997	25.453	25.879	24.400	28.010	26.033	30.541
Пост - пак	0	0	0	0	0	0	0	0	33	37	20	39
Финансијске услуге	919.712	897.369	1.142.546	1.116.427	1.119.839	1.110.420	1.167.124	1.140.580	1.079.891	1.210.229	1.071.085	1.084.561
Допунске услуге	52.534	50.127	56.884	62.289	81.066	76.637	84.124	72.354	52.158	59.482	52.442	54.364
Телекомуник. услуге	3.891	3.416	3.823	3.815	5.080	3.686	4.247	6.875	3.511	3.296	7.785	3.592
Информационе услуге	414.348	415.668	655.208	493.539	454.532	491.901	483.410	457.225	483.995	421.873	463.127	488.450
Услуге посредовања	56.864	63.824	70.259	57.490	58.266	88.902	169.505	152.658	139.564	173.171	148.564	162.862
У к у п н о:	3.784.507	3.985.360	4.820.377	4.218.213	4.482.068	4.526.747	4.768.267	4.315.165	4.075.779	4.955.547	4.358.618	4.301.598

Посматрано по мјесецима, највећи обим услуга остварен је у октобру, марту и јулу, а најмањи у јануару мјесецу, због већег броја нерадних дана и фебруару мјесецу. У осталим мјесецима ниво услуга је приближно изједначен.

4. ПРИХОДИ

У 2018. години Предузеће је остварило укупне приходе у износу од 61.637.426 КМ, а у односу на 2017. годину укупни приходи су већи за 4% или 2.616.564 КМ. Годишњи план укупних прихода остварен је са 105%.

Табела бр. 7 – Структура прихода за 2018. годину

Ред. бр.	СТРУКТУРА ПРИХОДА	ОСТВАРЕНО 2017	% Учешћа	ОСТВАРЕНО 2018	% Учешћа	Индекс 5/3	Разлика 5-3
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Пословни приходи	56.506.556	95,74	59.241.259	96,11	105	2.734.703
2.	Финансијски приходи	671.094	1,14	283.200	0,46	42	-387.893
3.	Остали приходи	671.538	1,14	911.226	1,48	136	239.688
4.	Прих. по. основу исп. греш. из ранијих год.	1.165.331	1,97	1.191.353	1,93	102	26.022
5.	Приход по осн. усклађ. вр. имовине	6.343	0,01	10.388	0,02	164	4.045
УКУПНО:		59.020.862	100,00	61.637.426	100,00	104	2.616.565

У 2018. години остварени су пословни приходи у износу од 59.241.259 КМ, а у односу на 2017. годину пословни приходи су већи за 5% или за 2.734.703 КМ. У укупним приходима пословни приходи учествују са 96,11%. Годишњи план пословних прихода остварен је са 103%.

Финансијски приходи у 2018. години остварени су у износу од 283.200 КМ, а у односу на 2017. годину мањи су за 58% или за 387.894 КМ. У укупним приходима финансијски приходи учествују са 0,46%. Годишњи план финансијских прихода остварен је са 40%.

Остали приходи у 2018. години остварени су у износу од 911.226 КМ, а у односу на 2017. годину већи су за 36% или за 239.688 КМ. У укупним приходима остали приходи учествују са 1,48%. Годишњи план осталих прихода остварен је са 139%.

Приходи по основу исправке грешака из ранијих година у 2018. години остварени су у износу од 1.191.353 КМ. Ови приходи се односе на отпис више процјењених расхода по основу међуоператерског обрачуна за 2017. годину у износу од 191.353 КМ, а износ од 1.000.000 КМ – одобрена субвенција Министарства саобраћаја и веза Владе Републике Српске по основу члана 27. и 28. Закона о поштанским услугама Републике Српске. Преостала потраживања по основу законских обавеза за период 2012.-2018. годину износе 8.745.257 КМ.

Приходи по основу усклађивања вриједности имовине у 2018. години остварени су у износу од 10.388 КМ, а у односу на 2017. годину већи су за 64% или за 4.045 КМ. Раст се односи на повећање вриједности сталне збирке поштанских марка.

У наредној табели дат је преглед остварених прихода за 2018. годину у односу на планиране и приходе остварене у 2017. години.

Табела бр. 8 - Преглед прихода за 2018. годину

КОНТО	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАН 2018	ОСТВАРЕНО		ИНДЕКС		РАЗЛИКА
			2017	2018	5/3	5/4	
1	2	3	4	5	6	7	8
I	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1+2+650+651+652+6550000+6552)	57.431.705	56.506.556	59.241.259	103	105	2.734.703
1	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (601, 602, 603+60104+6140000)	352.678	310.912	253.935	72	82	-56.977
601, 602, 603	Приход од продаје робе по поштама (вриједносице)	210.976	205.075	151.124	72	74	-53.951
60104	Приход од бифеа	41.702	41.045	42.400	102	103	1.355
6140000	Приход од поштанских марака на страном тржишту	100.000	64.792	60.411	60	93	-4.381
2 (611, 612, 613 и дио 614)	ПРИХОД ОД ПРОДАЈЕ ПОШТ. И ОСТ. УСЛУГА НА ДОМАЋЕМ И СТРАНОМ ТРЖИШТУ	52.844.876	52.977.182	56.209.865	106	106	3.232.683
	Приход од писмонос. услуга	33.133.068	33.369.187	35.069.500	106	105	1.700.313
	Приход од прод. пошт. марака	2.370.080	2.657.013	2.048.862	86	77	-608.151
	Приход од пакетских услуга	398.417	399.542	421.814	106	106	22.273
	Приход од пост-пак пошљака	0	0	3.461			3.461
	Приход од упутница	387.894	389.760	408.034	105	105	18.274
	Приход од брзе поште	1.935.128	1.831.338	2.638.603	136	144	807.266
	Приход од финансиј. услуга	12.951.929	12.667.931	13.975.293	108	110	1.307.362
	Приход од допунских услуга	601.558	600.330	588.219	98	98	-12.111
	Приход од информатич. услуга	281.159	269.882	227.740	81	84	-42.142
	Приход од телеком.услуга	142.977	155.774	121.681	85	78	-34.092
	Приход од усл. посредовања	167.595	164.802	201.658	120	122	36.856
	Прих. од продаје админ. таксе	407.077	403.629	400.371	98	99	-3.258
	Приход од осталих услуга	67.995	67.995	104.627	154	154	36.632
650	Приход од рефундација боловања	322.450	468.454	329.782	102	70	-138.672
651	Приход од закупнине	2.461.700	2.447.609	2.440.778	99	100	-6.831
652	Приход од донац. Фонд солидар. РС за обнову поплав. Објек. 74101 Добој	450.000	300.000	0	0	0	-300.000
6550000	Субвенција Владе РС	1.000.000	0	0	0		0
6552	Приход од Завода за запошљавање РС Пале	0	2.400	6.900		288	4.500
II	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	715.831	671.094	283.200	40	42	-387.894
661	Приход од камата	700.145	656.653	280.548	40	43	-376.105
662	Позитивне курсне разлике	15.135	13.891	2.302	15	17	-11.588
669	Остали финансијски приходи	551	550	350	64	64	-200
III	ОСТАЛИ ПРИХОДИ	657.565	671.538	911.226	139	136	239.688
670 - 679	Остали приходи	657.565	671.538	911.226	139	136	239.688

КОНТО	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАН 2018	ОСТВАРЕНО		ИНДЕКС		РАЗЛИКА
			2017	2018	5/3	5/4	
1	2	3	4	5	6	7	8
IV	ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂ. ВРИЈЕД. ИМОВИНЕ	0	6.343	10.388			4.045
V	ПРИХ. ПО ОСН. ИСПРА. ГРЕШАКА ИЗ РАН. ГОД	81.294	1.165.331	1.191.353	1.465	102	26.022
6910	Приход по основу исправке грешака из ранијих година	81.294	1.165.331	1.191.353	1.465	102	26.022
VI	УКУПНИ ПРИХОДИ	58.886.395	59.020.862	61.637.426	105	104	2.616.564

Смањење пословних прихода у односу на 2017. годину забиљежено је код:

- прихода од продаје поштанских марака за 23% или за 608.151 КМ,
- прихода од допунских услуга за 2% или за 12.111 КМ,
- прихода од информатичких услуга за 16% или за 42.142 КМ,
- прихода од телекомуникационих услуга за 22% или за 34.092 КМ,
- прихода од продаје административне таксе за 1% или за 3.258 КМ,
- приход од закупнине за 0,28% или за 6.831 КМ,
- приход од дотације – рефундације боловања за 30% или за 138.672 КМ,
- приход од продаје робе за 18% или за 56.977 КМ.

У 2017. години оприходовано је 300.000 КМ из Фонда солидарности за обнову поплавлених објеката – пошта 74000 Добој, а у 2018. години таквих прихода немамо иако је планиран износ од 450.000 КМ у 2018. години.

Повећање пословних прихода у односу на 2017. годину остварено је код:

- прихода од писмоносних услуга за 5% или за 1.700.313 КМ,
- прихода од пакетских услуга за 6% или за 22.273 КМ,
- прихода од упутница за 5% или за 18.274 КМ,
- прихода од брзе поште за 44% или за 807.266 КМ,
- прихода од финансијских услуга за 10% или за 1.307.362 КМ,
- прихода од услуга посредовања за 22% или за 36.856 КМ и
- прихода од осталих услуга (фотокопирања, реклама и огласа) за 54% или за 36.632 КМ.

У септембру 2018. године активирана је нова услугу Пост - Пак која омогућава размјену откупних поштанских пошиљака изван граница БиХ. На основу ове услуге остварено је 3.461 КМ прихода.

Приход од продаје поштанских марака на страном тржишту остварен у 2018. години износи 60.411 КМ, а у односу на 2017. годину приход је смањен за 7% или за 4.381 КМ. Годишњи план прихода од продаје поштанских марака на страном тржишту остварен је са 60%.

Приход од продаје вриједносница остварен у 2018. години износи 151.124 КМ, а у односу на 2017. годину приход је смањен за 26% или за 53.951 КМ. Годишњи план прихода од продаје вриједносница остварен је са 72%. Разлог смањења прихода од продаје вриједносница је недостатак вриједносница (вирмани, коверте, упутнице, честитке) за продају, јер добављач није испоштовао уговор што је проузроковало раскидом уговора са истим.

Приход од писмоносних услуга остварен у 2018. године износи 35.069.500 КМ, а у односу на 2017. годину већи је за 5% или за 1.700.313 КМ. Годишњи план прихода од писмоносних услуга остварен је са 106%. До повећања прихода од писмоносних услуга највише је утицало повећање прихода од обичних писмоносних пошљака и директне поште. Повећани су и приходи остварени од дистрибуције рачуна кабловских оперетера и комуналних рачуна. У марту 2018. године уведена је нова услуга - достава и испорука обичних писмоносних пошљака из увоза, а по том основу остварен је приход у износу од 320.063 КМ.

Приход од продаје поштанских марака остварен у 2018. години износи 2.048.862 КМ, а у односу на 2017. годину мањи је за 23% или за 608.151 КМ. Годишњи план прихода од продаје поштанских марака остварен је са 86%. Разлог пада прихода од продаје поштанских марака је у одлуци да се приликом слања писмоносних пошљака у међународном саобраћају користе системске наљепнице, а не поштанске марке, што је и довело до пада овог прихода, док је са друге стране ово утицало на повећање прихода од писмоносних услуга.

Приход од пакетских услуга остварен у 2018. години износи 421.814 КМ, а у односу на 2017. годину повећан је за 6% или за 22.273 КМ. Годишњи план прихода од пакетских услуга остварен је са 106%.

Приход од упутничких услуга остварен у 2018. години износи 408.034 КМ, а у односу на 2017. годину већи је за 5% или за 18.274 КМ. Годишњи план прихода од упутничких услуга остварен је са 105%. Разлог повећања прихода од упутничких услуга је повећање прихода од пост нет упутница и закључивање Уговора о размјени међународних упутница са Поштом Србије, Хрватске и Црне Горе.

Приход од брзе поште остварен у 2018. години износи 2.638.603 КМ, а у односу на 2017. годину већи је за 44% или за 807.266 КМ. Годишњи план прихода од брзе поште остварен је са 136%.

Приход од финансијских услуга остварен у 2018. години износи 13.975.293 КМ, а у односу на 2017. годину већи је за 10% или за 1.307.362 КМ. Годишњи план прихода од финансијских услуга остварен је са 108%. У саставу прихода од финансијских услуга значајно повећање имају приходи од уплата по платном промету, уплата електричне енергије, фиксних и мобилних телефона, уплате и исплате електронских међународних поштанских упутница, исплата упутница дјечијег додатка, пензија и упутница социјалне помоћи – купци из Брчко дистрикта, приходи од исплата пост терминали – купци из РС, прихода од услуга Службеном гласнику, трансфера новца WU, пријема налога за трговање хартијама од вриједности, мјењачких послова и посредовања за кредите – купци из РС-а и приход од провизије у осигурању – купци из РС. На повећање прихода од финансијских услуга утицао је и приход од уплате РТВ таксе у износу од 240.342 КМ. Уплата РТВ таксе врши се од априла 2017. године.

Приходи од финансијских услуга који су забиљежили смањење у 2018. години су приходи од исплате упутница инвалидине (смањење за 17.694 КМ), социјалне помоћи (смањење за 21.708 КМ), посредовања за кредите – купци из ФБиХ (смањење за 14.276 КМ), приходи од исплата пост терминали – купци из ФБиХ (смањење за 768 КМ), као и приходи од трансфера новца Eurogiro (смањење за 386 КМ).

Приход од допунских услуга остварен је у износу од 588.219 КМ, а у односу на 2017. годину мањи је за 2% или за 12.111 КМ. Годишњи план прихода од допунских услуга остварен је са 98%.

Приходе од допунских услуга чине приходи од поштанских фахова, достава поштиљака на кућну адресу, приход од услуга подношења поштиљака на царински преглед.

Приход од информатичких услуга остварен у 2018. години износи 227.740 КМ, а у односу на 2017. годину смањен је за 16% или за 42.142 КМ. Годишњи план ових прихода остварен је са 81%. Највећи разлог пада прихода од информатичких услуга је смањење услуга хибридне поште, а због смањења штампе рачуна и извода пословних партнера који доставу својих рачуна врше путем email-а.

Приход од телекомуникационих услуга остварен у 2018. години износи 121.681 КМ, а у односу на 2017. годину смањен је за 22% или за 34.092 КМ. Годишњи план прихода од телекомуникационих услуга остварен је са 85%. Смањење овог прихода је узроковано смањењем прихода од телефонских говорница за 30%, услуга факса за 33%, телеграфских услуга за 5% и телеграфских услуга – хало центар за 7%.

Приход од услуга посредовања остварен у 2018. години износи 201.658 КМ, а у односу на 2017. годину већи је за 22% или за 36.856 КМ. Годишњи план прихода од услуга посредовања остварен је са 120%.

Приход од продаје административне таксе остварен у 2018. години износи 400.371 КМ, а у односу на 2017. годину мањи је за 1% или за 3.258 КМ. Годишњи план прихода од продаје административне таксе остварен је са 98%.

Приход од осталих услуга остварен у 2018. години износи 104.627 КМ, а у односу на 2017. годину већи је за 54% или за 36.632 КМ. Годишњи план прихода од осталих услуга остварен је са 154%. Приходе од осталих услуга сачињавају приход од рекламе и огласа, ауторадионе и фотокопирања. Закључивање уговора са новим корисником из ФБиХ допринијело је расту прихода од реклама и огласа, а раст је забиљежен и код прихода од фотокопирања.

Приход од закупнине остварен у 2018. години износи 2.440.778 КМ, а у односу на 2017. годину мањи је за 0,28% или за 6.831 КМ. Годишњи план прихода од закупнине остварен је са 99%.

Приход од дотација – рефундација боловања остварен у 2018. години износи 329.782 КМ, а у односу на 2017. годину мањи је за 30% или за 138.672 КМ. Годишњи план прихода од рефундација боловања остварен је са 102%.

Табела бр. 9 – Структура прихода од продаје поштанских и осталих услуга

ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАН 2018.	ОСТАВРЕНО 2017	% учешћа у посл. приходу	ОСТАВРЕНО 2018	% учешћа у посл. приходу
1	2	3	4	5	6
ПРИХОД ОД ПРОДАЈЕ ПОШТАНСКИХ И ОСТАЛИХ УСЛУГА	52.844.876	52.977.182	93,75	56.209.865	94,88
Приход од писмоносних услуга	33.133.068	33.369.187	59,05	35.069.500	59,20
Приход од продаје поштанских марака	2.370.080	2.657.013	4,70	2.048.862	3,46
Приход од пакетских услуга	398.417	399.542	0,71	421.814	0,71
Приход од пост-пак поштиљака	0	0	0,00	3.461	0,01
Приход од упутница	387.894	389.760	0,69	408.034	0,69

ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАН 2018.	ОСТАВРЕНО 2017	% учешћа у посл. приходу	ОСТВАРЕНО 2018	% учешћа у посл. приходу
1	2	3	4	5	6
Приход од брзе поште	1.935.128	1.831.338	3,24	2.638.603	4,45
Приход од финансијских услуга	12.951.929	12.667.931	22,42	13.975.293	23,59
Приход од допунских услуга	601.558	600.330	1,06	588.219	0,99
Приход од информатичких услуга	281.159	269.882	0,48	227.740	0,38
Приход од телекомуникационих услуга	142.977	155.774	0,28	121.681	0,21
Приход од услуга посредовања	167.595	164.802	0,29	201.658	0,34
Приход од продаје административне таксе	407.077	403.629	0,71	400.371	0,68
Приход од осталих услуга	67.995	67.995	0,12	104.627	0,18
ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (Закупнина, субвенција, рефундација боловања, приход од продаје робе, донације)	4.586.828	3.529.375	6,25	3.031.394	5,12
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	57.431.705	56.506.556	100,00	59.241.259	100,00

Финансијски приходи остварени у 2018. износе 283.200 КМ, а у односу на 2017. годину мањи су за 58% или за 387.894 КМ. Годишњи план финансијских прихода остварен је са 40%. Финансијске приходе чине приходи од камата (раст за 362 КМ), приходи од затезне камате у земљи (смањени за 204.715 КМ), приходи од камата – судски спорови, споразуми и поравнања (смањени за 171.752 КМ), позитивне курсне разлике (смањене за 11.588 КМ) и остали финансијски приходи (смањени за 200 КМ).

Остали приходи остварени у 2018. години износе 911.226 КМ, а у односу на 2017. годину већи су за 36% или за 239.688 КМ. Годишњи план осталих прихода остварен је са 139%.

Остале приходе чине:

- наплаћена отписана потраживања од купаца за које је извршен индиректан отпис у износу од 519.742 КМ (у јулу 2018. године оприходована су наплаћена отписана потраживања по пресуди - Екватор у износу од 394.077 КМ (према пресуди Врховног суда број 710П194306 18 РЕВ од 17.5.2018. године).
- приход од наплате осталих отписаних потраживања у износу 75.453 КМ,
- вишкови непокретности, постројења и опреме у износу 75.051 КМ,
- остали непословни и ванредни приходи у износу 64.150 КМ,
- приходи од наплате штета од осигуравајућих друштава у износу 36.170 КМ,
- остали приходи од наплате пенала, казни и штета у износу 35.137 КМ,
- приход од укидања дугорочних и краткорочних резервисања у износу 30.682 КМ,
- добици од продаје осталог материјала у износу 22.823 КМ,
- приход по основу отписа осталих обавеза у износу 18.297 КМ,
- приход од наплате директно отписаних потраживања од купаца у износу 10.254 КМ,
- приход од судских и осталих такси у износу 8.824 КМ,
- приход од наплаћених отписаних потраживања – Пореска управа у износу 7.905 КМ
- остали вишкови утврђени пописом у износу 6.348 КМ,
- остали непословни приходи – уплате за тендер у износу 341 КМ и

- вишкови залихе робе у Депоу и поштама у износу 50 КМ.

Приходи по основу исправке грешке из ранијих година остварени у 2018. години износе 1.191.353 КМ. Ови приходи се односе на отпис више процјењених расхода по основу међуоператерског обрачуна за 2017. годину у износу од 191.353 КМ, а износ од 1.000.000 КМ – одобрена субвенција Министарства саобраћаја и веза Владе Републике Српске по основу члана 27. и 28. Закона о поштанским услугама Републике Српске. Преостала потраживања по основу законских обавеза за период 2012.-2018. годину износе 8.745.257 КМ.

Табела бр. 10 - Мјесечна динамика прихода

Приходи	2017	2018	Индекс
Јануар	3.842.252	4.125.562	107
Фебруар	4.508.826	4.557.187	101
Март	5.147.000	5.282.910	103
Април	4.089.526	5.104.793	125
Мај	4.609.886	4.986.847	108
Јуни	5.508.646	4.992.192	91
Јули	4.497.627	5.116.693	114
Август	4.407.111	4.590.342	104
Септембар	4.917.803	4.748.067	97
Октобар	4.663.895	4.731.194	101
Новембар	5.201.530	4.981.499	96
Децембар	7.626.760	8.420.138	110
Укупно:	59.020.862	61.637.426	104

5. РАСХОДИ

У 2018. години Предузеће је остварило укупне расходе у износу од 62.388.995 КМ, а у односу на 2017. годину укупни расходи су већи за 4% или за 2.622.211 КМ. Годишњи план укупних расхода остварен је са 106%.

Табела бр. 11 - Структура расхода у 2018. години

Ред. бр.	СТРУКТУРА РАСХОДА	ОСТВАРЕНО 2017	% Учешћа	ОСТВАРЕНО 2018	% Учешћа	Индекс 5/3	Разлика 5-3
1	2	3	4	5	6	7	
1.	Пословни расходи	57.426.845	96,08	60.522.608	97,01	105	3.095.763
2.	Финансијски расходи	500.740	0,84	232.431	0,37	46	-268.309
3.	Остали расходи	1.598.565	2,67	510.176	0,82	32	-1.088.389
4.	Расходи по осн. испр. грешака из ран. год.	240.634	0,40	1.123.780	1,80	467	883.145
5.	Расходи по основу усклађ. вријед. имов.	0	0,00	0	0,00		0
УКУПНО:		59.766.784	100,00	62.388.995	100,00	104	2.622.211

У 2018. години остварени су пословни расходи у износу од 60.522.608 КМ, а у односу на 2017. годину пословни расходи су већи за 5% или за 3.095.763 КМ. У укупним расходима пословни расходи учествују са 97,01%. Годишњи план пословних расхода остварен је са 104%. На пораст пословних расхода највише је утицало повећање трошкова горива и енергије, трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода, трошкова производних услуга, амортизације и нематеријалних трошкова.

Финансијски расходи у 2018. години остварени су у износу од 232.431 КМ, а у односу на 2017. годину мањи су за 54% или за 268.309 КМ. У укупним расходима финансијски расходи учествују са 0,37%. Годишњи план финансијских расхода остварен је са 106%. Финансијске расходе чине камате по кредитима, затезне камате, негативне курсне разлике и остали расходи финансирања по другом основу.

Остали расходи у 2018. години остварени су у износу од 510.176 КМ, а у односу на 2017. годину мањи су за 68% или за 1.088.389 КМ. У укупним расходима остали расходи учествују са 0,82%. Годишњи план осталих расхода остварен је са 66%. У 2017. години у склопу осталих расхода књижени су трошкови принудне наплате по рјешењу Пореске управе, искњижавање земљишта по попису, као и искњижавање стана по откупу, док у 2018. години нисмо имали овакву врсту трошка.

Расходи по основу исправке грешака из ранијих година у 2018. години остварени су у износу од 1.123.780 КМ, а у односу на 2017. годину већи су за 467% или за 883.146 КМ. У укупним расходима ови расходи учествују са 1,80%. Разлог повећања расхода по основу исправке грешака из ранијих година је књижење основног дуга по Рјешењу Пореске управе због кашњења плаћања пореза и доприноса на лична примања у износу 1.045.296 КМ.

У наредној табели дат је преглед остварених расхода за 2018. годину у односу на планиране и расходе остварене у 2017. години.

Табела бр. 12 - Преглед расхода за 2018. годину

КОНТО	ВРСТА РАСХОДА	ПЛАН	ОСТВАРЕНО		INDEX		РАЗЛИКА
		2018	2017	2018	5/3	5/4	5-4
1	2	3	4	5	6	7	8
I	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	57.932.753	57.426.845	60.522.608	104	105	3.095.763
501	НАБ. ВР. ПРОД. РОБЕ	81.170	82.255	74.273	92	90	-7.982
512	ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА	1.429.212	1.182.129	1.178.593	82	100	-3.537
513	ТРОШКОВИ ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1.961.844	1.923.155	2.103.218	107	109	180.063
5130	Трошкови горива	720.422	670.915	842.100	117	126	171.185
5131	Трош. чврстог горива	221.016	219.685	192.453	87	88	-27.232
5133	Трош. ел. енергије	749.935	768.094	772.385	103	101	4.291
5132, 5135	Трошкови гријања - лож уље и плин	24.392	25.189	38.919	160	155	13.730
5136	Остала горива и енергија (Топлана)	246.079	239.272	257.361	105	108	18.089
52	ТРОШ. ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТ. ЛИЧ. РАСХ.	40.393.538	40.496.864	41.608.929	103	103	1.112.065
520, 523	Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада	30.701.210	30.968.280	31.671.444	103	102	703.164
524, 529	Остали лич. расходи	9.692.328	9.528.584	9.937.485	103	104	408.901
53	ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	7.669.279	7.780.586	8.807.144	115	113	1.026.558
531	Транспортне услуге	3.294.032	3.517.383	3.477.121	106	99	-40.262
532	Услуге одржавања	809.738	739.796	964.198	119	130	224.402
533	Закупнина	304.374	283.925	364.279	120	128	80.355
534	Трошкови сајмова	10.000	0	0	0	-	0
535	Трош. рекламе и пропаганде	78.000	85.647	168.066	215	196	82.418
539	Остале услуге	3.173.135	3.153.835	3.833.480	121	122	679.645
540	АМОРТИЗАЦИЈА	2.920.167	3.025.375	3.139.430	108	104	114.055
541	ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	0	0	95.767			95.767
550 - 554 - 559	НЕМАТ. ТРОШКОВИ (без пореза и допри.)	2.507.935	2.523.315	3.157.092	126	125	633.778
550	Непроизводне услуге	237.755	267.298	916.800	386	343	649.502
551	Репрезентације	25.146	27.102	46.294	184	171	19.193
552	Премије осигурања	360.000	318.456	326.717	91	103	8.261
553	Трошкови платног промета – банк. услуга	1.317.266	1.295.309	1.358.132	103	105	62.823
554	Трошкови чланарина	384.564	408.564	381.600	99	93	-26.963
555	Трошкови пореза	323.387	328.139	276.281	85	84	-51.858
556	Трошкови доприноса	646.221	85.027	81.882	13	96	-3.146
559	Остали нематер. трош.	183.204	206.587	127.549	70	62	-79.037

КОНТО	ВРСТА РАСХОДА	ПЛАН	ОСТВАРЕНО		INDEX		РАЗЛИКА
		2018	2017	2018	5/3	5/4	5-4
1	2	3	4	5	6	7	8
II	ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	219.134	500.740	232.431	106	46	-268.309
561	Расходи камата	217.169	498.824	230.318	106	46	-268.505
562	Негат. курсне разлике	1.640	1.591	1.690	103	106	99
569	Остали фин. расходи	325	325	423	130	130	98
III	ОСТАЛИ РАСХОДИ	777.251	1.598.565	510.176	66	32	-1.088.389
570 - 579	Непословни и ванредни расходи	777.251	1.598.565	510.176	66	32	-1.088.389
IV	РАСХОДИ ОД УСКЛАЂ. ВРИЈЕДНОСТИ ИМОВИНЕ	0	0	0	-	-	0
V	РАСХОДИ ПО ОСН. ИСПР. ГРЕШ. ИЗ РАНИЈИХ ГОД.	63.100	240.634	1.123.780	1.781	467	883.145
5910	Расх. по осн. испр. грешака из ранијих год.	63.100	240.634	1.123.780	1.781	467	883.145
	УКУПНИ РАСХОДИ	58.992.238	59.766.784	62.388.995	106	104	2.622.211

У 2018. години Предузеће је остварило **укупне расходе** у износу од 62.388.995 КМ, а у односу на 2017. годину укупни расходи су већи за 4% или за 2.622.211 КМ. Годишњи план укупних расхода остварен је са 106%.

Трошкови материјала, набавна вриједност продате робе, трошкови горива и енергије у 2018. години остварени су у износу 3.356.084 КМ, а у односу на 2017. годину већи су за 5% или за 168.545 КМ. У укупним расходима ови трошкови учествују са 5,38%, док је годишњи план остварен са 97%. На повећање ове групе трошкова утицало је повећање трошкова горива и енергије због повећане цијене горива, броја пређених километара (повећање броја услуга брзе поште), старости возила, те трошкови регистрације и осигурања нових возила.

У оквиру укупних расхода, највећу ставку чине трошкови **брuto зарада, брuto накнада зарада и остали лични расходи** који су у 2018. години остварени у износу од 41.608.929 КМ, а у односу на 2017. годину већи су за 3% или за 1.112.065 КМ. У оквиру укупних расхода ова група трошкова учествује са 66,69%. Годишњи план трошкова брuto зарада, накнада зарада и осталих личних расхода остварен је са 103%. Највећи утицај на раст трошкова брuto зарада, накнада зарада и осталих личних расхода има повећање броја запослених за 88 радника у односу на 2017. годину, као и промјена начина обрачуна плата у складу са Законом.

Трошкови производних услуга у 2018. години остварени су у износу од 8.807.144 КМ, а у односу на 2017. годину већи су за 13% или за 1.026.558 КМ. У укупним расходима производне услуге учествују са 14,12%. Годишњи план производних услуга остварен је са 115%.

У структури трошкова производних услуга раст трошкова је забиљежен код

- трошкова услуга одржавања (раст трошкова за 224.402 КМ - у 2018. години извршено је редовно одржавања основних средстава, сигурносних модула за поштоноше и унапређење ГПС система за праћење возила и особа),
- закупнине (раст трошкова за 80.355 КМ - повећан је закуп пословних простора и трошкови закупа штампача због фактура које се односе на 2017. годину),

- трошкова рекламе и пропаганде (раст трошкова за 82.418 KM – трошкови се односе на брендирање возила у 2018. години, а дио трошкова новогодишњег материјала из 2017. године књижен је у јануару 2018. године)
- осталих услуга (раст трошкова за 679.645 KM - повећани трошкови за обављање међународног упутничког промета, транзитни и терминални трошкови писмоносних и пакетских пошиљака у међународном саобраћају и трошкови међуоператорске размјене - брза пошта због повећаног обима услуга)

Трошкови уручења консaјмент пошиљака остварени у 2018. години, износе 2.912.481 KM, а у односу на 2017. годину мањи су за 2% или за 50.239 KM. Приход од консaјмент пошиљака остварен је у износу 3.034.153 KM и такође биљежи пад за 2% или за 57.582 KM у односу на претходну годину.

Трошкови амортизације остварени у 2018. години износе 3.139.430 KM, а у односу на 2017. годину већи су за 4% или за 114.055 KM. У укупним расходима трошкови амортизације учествују са 5,03% док је годишњи план остварен је са 108%.

Трошкови резервисања остварени у 2018. години износе 95.767 KM. У овој групи трошкова књиже се трошкови резервисања за одлазак у пензију који у 2018. години износе 33.860 KM (актуарски обрачун) и трошкови резервисања за судске спорове у износу 61.907 KM (процјена за 2018. годину).

Нематеријални трошкови са порезима и доприносима остварени у 2018. години износе 3.515.255 KM, а у односу на 2017. годину већи су за 20% или за 578.774 KM. У укупним расходима нематеријални трошкови учествују са 5,63% док је план за 2018. годину остварен са 101%.

У оквиру нематеријалних трошкова повећани су трошкови непроизводних услуга за 649.502 KM (израда процјене угрожености објеката Предузећа у износу од 314.685 KM, унапређење пословања кроз нове технологије и иновације (Arthur D. Little Праг) у износу од 153.787 KM), трошкови репрезентације за 19.193 KM, трошкови осигурања за 8.261 KM и платног промета за 62.823 KM.

Финансијски расходи остварени у 2018. години износе 232.431 KM, а у односу на 2017. годину смањени су за 54% или за 268.309 KM. У укупним расходима финансијски расходи учествују са 0,37% док је план за 2018. годину остварен са 106%.

Финансијске расходе чине камате по кредитима, затезне камате, негативне курсне разлике и остали расходи финансирања по другом основу.

Остали расходи остварени у 2018. години износе 510.176 KM, а у односу на 2017. годину смањени су за 68% или за 1.088.389 KM. У укупним расходима остали расходи учествују са 0,82% док је план за 2018. годину остварен са 66%.

Остале расходе чине:

- исправка вриједности потраживања од купаца који нису повезана правна лица у износу 286.830 KM,
- мањкови пошта и изгубљене пошиљке у износу од 70.903 KM,
- губици по основу расходовања постројења и опреме у износу 51.353 KM,
- исправка вриједности осталих потраживања у износу од 44.413 KM,
- трошкови судских и других спорова износе 24.336 KM,
- трошкови поврата средстава за изгубљену добит у износу од 17.505 KM,

- расходи по основу директног отписа потраживања од купаца у износу 5.803 КМ,
- неотписана вриједност и додатни трошкови расходовања некретнина у износу 4.610 КМ,
- остали непоменути расходи у износу од 3.970 КМ,
- отпис залиха – расход у Депоу у износу 279 КМ,
- отпис обртних средстава – залиха у износу 139 КМ и
- мањак робе у депоу у износу 35 КМ.

Табела бр. 13 - Мјесечна динамика расхода

Расходи	2017	2018	Индекс
Јануар	3.798.250	3.638.009	96
Фебруар	4.351.361	4.337.065	100
Март	6.487.476	6.506.242	100
Април	3.641.911	3.800.535	104
Мај	4.141.303	4.401.495	106
Јун	6.624.105	6.594.990	100
Јули	3.805.077	3.810.324	100
Август	4.299.758	4.466.522	104
Септембар	6.312.204	6.537.739	104
Октобар	3.861.505	4.019.098	104
Новембар	4.600.991	4.560.224	99
Децембар	7.842.842	9.716.751	124
Укупно:	59.766.784	62.388.995	104

6. ПОСЛОВНИ РЕЗУЛТАТ ПРЕДУЗЕЋА ЗА 2018. ГОДИНУ

Табела бр. 14 - Структура финансијског резултата за 2018. годину

Ред. бр.	Е Л Е М Е Н Т И	ПЛАН	ОСТВАРЕНО		ИНДЕКС	
		2018	2017	2018	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Пословни приходи	57.431.705	56.506.556	59.241.259	103	105
2.	Пословни расходи	57.932.753	57.426.845	60.522.608	104	105
3.	Пословни добитак, губитак (1-2)	-501.048	-920.289	-1.281.349		
4.	Финансијски приходи	715.831	671.094	283.200	40	42
5.	Финансијски расходи	219.134	500.740	232.431	106	46
6.	Добитак/губитак по основу фин. прихода и расхода (4-5)	496.697	170.354	50.769	10	30
7.	Добитак/губит. ред. актив. (3+6)	-4.351	-749.935	-1.230.580		
8.	Остали приходи	657.565	671.538	911.226	139	136
9.	Остали расходи	777.251	1.598.565	510.176	66	32
10.	Добитак/губитак по осн. ост. прихода и расхода (8-9)	-119.686	-927.027	401.050		
11.	Приходи по основу исправке грешака из ранијих година	81.294	1.165.331	1.191.353	1.465	102
12.	Расходи по основу исправке грешака из ранијих година	63.100	240.634	1.123.780	1.781	467
13.	Добитак, губитак по осн. исправке грешака из ранијих година (11-12)	18.194	924.697	67.573	371	7
14.	Приходи од усклађивања вриједности имовине	0	6.343	10.388		164
15.	Расходи од усклађивања вриједности имовине	0	0	0		
16.	Добитак, губитак по основу усклађ. вријед. имовине (14-15)	0	6.343	10.388		164
17.	УКУПНИ ПРИХОДИ	58.886.395	59.020.862	61.637.426	105	104
18.	УКУПНИ РАСХОДИ	58.992.238	59.766.784	62.388.995	106	104
19.	НЕТО ДОБИТАК/ГУБИТАК ПЕРИОДА (16-17)	-105.843	-745.922	-751.569	710	101
20.	Остали добици утврђени директно у капиталу	550.000	822.846	795.117	145	97
21.	УКУПАН НЕТО РЕЗУЛТАТ (ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК) (18+19)	444.157	76.924	43.548	10	57

У 2018. години Предузеће је остварило **нето губитак** у износу од **751.569 КМ**, док је у истом периоду 2017. године исказан **нето губитак** у износу од **745.922 КМ**.

Остали добици утврђени директно у капиталу по основу смањења ревалоризационих резерви на сталним средствима исказани су у износу **795.117 КМ**, тако да **укупни нето добитак у обрачунском периоду износи 43.548 КМ**.

7. ЗАРАДЕ РАДНИКА

У 2018. години цијена рада је износила 180 КМ, колико је и планирана за 2018. годину. Топли оброк се обрачунава у складу са Колективним уговором и износи 185 КМ по раднику, а исплаћује се код исплате плате сваки мјесец.

Регрес за 2018. годину је планиран у висини три цијене рада по раднику, односно 540 КМ, и за 2018. годину резервисано је 2.132.233 КМ.

На име регреса за 2017. године, у 2018. године исплаћено је 540 КМ по раднику у нето износу.

Остали лични расходи (накнада за смртни случај, трошкови дневница, трошкови превоза радника на посао, трошкови паушала за мопед и сл.) обрачунавају се у складу са Колективним уговором.

Табела бр. 15 - Преглед зарада, накнада зарада и осталих личних расхода за 2018. годину

Опис	ПЛАН	ОСТВАРЕНО		ИНДЕКС	
	2018	2017	2018	4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (укупно)	40.393.538	40.496.864	41.608.929	103	103
Бруто зараде и накнаде (укупно)	30.701.210	30.968.280	31.671.444	103	102
- Бруто зараде	30.630.958	30.897.913	31.599.802	103	102
- Надзорни одбор и Одбор за ревизију	70.252	70.368	71.642	102	102
Остали лични расходи (укупно)	9.692.328	9.528.584	9.937.485	103	104
- Трошкови превоза радника на посао и са посла	395.674	384.647	436.985	110	114
- Помоћ запосленим (смртни случај)	114.043	115.565	94.850	83	82
- Паушал за мопед	106.464	106.610	132.063	124	124
- Трошкови дневница (дневнице у земљи и ино., тр. превоза, смјештаја и исхране на сл. путу)	75.753	72.630	92.345	122	127
- Топли оброк	6.814.954	6.784.179	6.988.057	103	103
- Регрес	2.133.593	2.014.114	2.132.233	100	106
- Трошкови накнада уговора о дјелу	35.490	37.638	42.887	121	114
- Накнада синдикалним представницима	16.357	13.200	18.065	110	137
Просјечна мјесечна нето зарада		696	717		103
Просјечна мјесечна примања (са ТО и регр.)		892	916		103
Цијена рада		180	180		100
Број запослених 31.12.		2.293	2.381		104

У 2018. години трошкови по основу зарада, накнада зарада и осталих личних расхода радника износе 41.608.929 КМ и већи су за 3% у односу на 2017. годину због већег броја радника (повећање за 88 радника), те просјечна примања (нето плата са топлим obroком и регресом) радника Предузећа износе 916 КМ што је изнад просјека Републике и гране саобраћаја и веза. Годишњи план трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода остварен је са 103%.

У августу 2018. повећана је нето плата радника због повећаног одбитка од пореске основице, те просјечно обрачуната **нето плата** по раднику у 2018. године износи **717 КМ** што је за 3% више него у 2017. години.

На нивоу Републике Српске просјечна нето плата по раднику за 2018. године износи 857 КМ, док у области саобраћаја и веза износи 652 КМ.

Просјечна лична примања по раднику 2018. године (нето плата, накнада за топли оброк и регрес) износе **916 КМ**.

На име осталих личних примања (конто 529, 524, 525), исплаћено је 9.937.485 КМ, а односи се на трошкове дневница у земљи и иностранству, трошкова превоза радника на посао и са посла, паушал за мопед, помоћ запосленима за случај смрти, накнада за топли оброк запослених, трошкови бруто накнада - регрес за годишњи одмор, трошкови накнада уговора о дјелу, накнада синдикалним представницима и сл.

8. ЗАПОСЛЕНИ

На дан 31.12.2018. године укупан број запослених у Предузећу износи 2.381 радника. Укупан број запослених у односу на 31.12.2017. године је већи за 88 радника, односно за 4%.

Табела бр. 16 – Квалификациона и старосна структура запослених у Предузећу на дан 31.12.2018. год.

Квалификациона структура				Старосна структура				
Опис	31.12. 2017.	31.12. 2018.	Разлика (3-2)	Опис	31.12. 2017.	31.12. 2018.	Индекс 7/6	Разлика (7-6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ВСС	283	311	28	20-30	173	203	117	30
ВС	259	263	4	31-40	568	588	104	20
ВКВ	101	44	-57	41-50	615	612	100	-3
ССС	1.535	1.642	107	51-60	820	817	100	-3
КВ	57	60	3	60	117	161	138	44
ПК	2	2	0					
НК	56	59	3					
УКУПНО:	2.293	2.381	88		2.293	2.381	104	88

У структури запослених, према стручној спреми, у оба посматрана периода, преовладава средња стручна спрема. У 2018. години учешће средње стручне спреме у укупном броју запослених износи 68,96% радника и највише се односи на технолошка радна мјеста. Највећи број радника налази се у старосној доби изнад 50 година, што у односу на укупну популацију запослених износи 41,08%.

Табела бр. 17 - Укупан број радника Предузећа на дан 31.12.2018. године

Запослени	31.12.2017.	% уч.	31.12.2018.	% уч.	Индекс 4/2	Разлика (4-2)
1	2	3	4	5	6	7
На неодређено	2.247	97,99	2.286	96,01	102	39
На одређено	46	2,01	95	3,99	207	49
Укупно:	2.293	100,00	2.381	100,00	104	88
Волонтери		-	2			

Из података у табели, видљиво је да је број запослених на дан 31.12.2018. године у односу на 31.12.2017. године повећан за 88 радника. Број радника на неодређено вријеме је повећан за 39, док је број радника на одређено вријеме повећан за 49 радника.

У Предузећу на дан 31.12.2018. године ангажована су 2 волонтера који нису у радном односу.

Табела бр. 18 - Флукуација запослених у периоду 01.01.2018. - 31.12.2018. године

О т и ш л и			Д о ш л и			Разлика дошли- отишли 88
Неодређено	Одређено	Укупно	Неодређ.	Одређено	Укупно	
78	7	85	81	92	173	
Пензија 32						

Током 2018. године пензионисана су 32 радника, а за 53 радника је престао радни однос по другом основу (споразумни прекид, смрт, истек уговора о раду, дисциплинска мјера, на лични захтјев, неплаћено), а укупан број новопримљених радника у 2018. године је 173 радника.

У складу са Правилником о раду на име помоћи запосленима и члановима породица исплаћена је накнада за случај смрти у износу од 94.850 КМ. У 2018. години по основу Рјешења о стипендирању ученика и студената (једно рјешење) укупно је утрошено 2.000 КМ.

У 2018. години по основу боловања, просјечно је одсуствовало са посла 116 радника на мјесечном нивоу.

Преглед запослених по квалификационој структури на дан 31.12.2018. године по РЈ Предузећа дат је у наредној табели.

Табела бр. 19 - Преглед запослених по квалификационој структури

Ред. бр.	Радна јединица	СТАЊЕ 31.12.2017. године							СТАЊЕ 31.12.2018. године							Индекс 16/9
		ВСС	ВШС	ВКВ	ССС	КВ	ПК и НК	Укупно	ВСС	ВШС	ВКВ	ССС	КВ	ПК и НК	Укупно	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1.	Управа	180	20	32	46	28	11	317	201	19	32	44	28	10	334	105
2.	Б.Лука	15	57	0	393	1	11	477	17	58	0	407	1	12	495	104
3.	ПСЦ	11	26	24	156	2	6	225	11	26	2	186	2	6	233	104
4.	Приједор	8	26	4	146	6	5	195	8	27	1	154	6	5	201	103
5.	Добој	10	29	6	189	5	4	243	10	30	1	194	7	6	248	102
6.	Брчко	7	12	0	64	1	3	87	7	12	0	67	1	3	90	103
7.	Бијељина	11	23	11	134	6	3	188	13	23	2	153	6	4	201	107
8.	Зворник	7	16	2	94	1	4	124	7	17	1	97	1	4	127	102
9.	Соколац	11	16	4	116	2	4	153	12	17	1	128	2	4	164	107
10.	Фоча	8	18	15	87	3	3	134	9	18	3	98	4	3	135	101
11.	Требиње	7	14	3	85	2	4	115	8	14	1	88	2	4	117	102
12.	Спец. рј за ИКТ	8	2	0	25	0	0	35	8	2	0	26	0	0	36	103
Укупно:		283	259	101	1.535	57	58	2.293	311	263	44	1.642	60	61	2.381	104
%учешћа		12,34	11,30	4,40	66,94	2,49	2,53	100	13,06	11,05	1,85	68,96	2,52	2,56	100,00	

9. ФИНАНСИЈСКИ ПОЛОЖАЈ

На бази Финансијског извјештаја – Биланс стања на дан 31.12.2018. године су исказане вриједности имовине, обавеза и капитала Предузећа.

Табела бр. 20 - Структура aktive на дан 31.12.2018. године

А К Т И В А	31.12.2017.	% учешћа	31.12.2018.	% учешћа	Индекс 4/2	Разлика 4-2
1	2	3	4	5	6	7
Стална средства	70.654.986	88,17	70.414.450	88,22	100	-240.535
Текућа средства	9.480.491	11,83	9.398.931	11,78	99	-81.561
Пословна актива	80.135.477	100,00	79.813.381	100,00	100	-322.096
Ванбилансна актива	34.272.017		23.007.410		67	-11.264.607

Табела бр. 21 - Структура пасиве на дан 31.12.2018. године

П А С И В А	31.12.2017.	% учешћа	31.12.2018.	% учешћа	Индекс 4/2	Разлика 4-2
1	2	3	4	5	6	7
Капитал	64.585.610	80,59	63.833.104	79,98	99	-752.505
Дугорочна резервисања	781.687	0,98	841.626	1,05	108	59.938
Обавезе	14.768.180	18,43	15.138.651	18,97	103	370.471
Пословна пасива	80.135.477	100,00	79.813.381	100,00	100	-322.096
Ванбилансна пасива	34.272.017		23.007.410		67	-11.264.607

10. ИМОВИНА

10.1. Стална средства

Нематеријална средства на дан 31.12.2018. године износе 663.437 КМ, а односе се на садашњу вриједност лиценци, софтвера и осталих нематеријалних права.

Некретнине, постројења и опрема

Табела бр. 22 - Преглед некретнина, постројења и опреме на дан 31.12.2018. године

Е Л Е М Е Н Т И	Набавна вриједност	Исправка вриједности	Садашња вриједност	% учешћа	Степен отписаности 3/2
1	2	3	4	5	6
Земљиште	14.193.240	0	14.193.240	20,51	0
Грађевински објекти	91.658.301	44.248.984	47.409.317	68,52	48
Опрема	26.458.609	21.375.224	5.083.385	7,35	81
Аванси и основна средства у припреми	2.739.917	236.874	2.503.043	3,62	9
Стање 31.12.2018. год.	135.050.067	65.861.082	69.188.985	100,00	49
Стање 31.12.2017. год.	134.017.486	64.425.471	69.592.015		48

Највеће учешће у структури некретнина, постројења, опреме имају грађевински објекти са 68,52%.

Степен отписаности грађевинских објеката је 48%, а **опреме** 81%, што представља врло висок ниво отписаности и указује на застарјелост опреме и објеката у Предузећу.

Значајне ставке код основних средстава, која се дужи период воде у припреми су:

- стамбено пословни објекат Соколац 976.483 КМ,
- стамбени комплекс Чвориште 208.764 КМ.

У току су активности око рјешавања статуса наведених инвестиција.

Средства културе на дан 31.12.2018. године износе 537.903 КМ, а односе се на дјела ликовне умјетности као и сталну збирку поштанских марака и вриједносница.

Дугорочни финансијски пласмани на дан 31.12.2018. године износе 24.125 КМ, а у односу на 2017. годину мањи су за 32% или за 11.185 КМ. Дугорочни финансијски пласмани односе се на кредите за стамбену изградњу запослених, који су одобрени у периоду 1999. до 2002. године.

10.2. Текућа средства

Текућа средства на дан 31.12.2018. године износе 9.398.931 КМ и учествују у укупној пословној имовини са 11,78%.

Табела бр. 23 - Структура текуће имовине на дан 31.12.2018. године

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	31.12.2017.	% учешћа	31.12.2018.	% учешћа	Индекс 5/3	Разлика 5-3
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Залихе, стална средства намјењ. продаји, дати аванси	686.067	7,24	595.753	6,34	87	-90.314
2.	Краткорочна потраживања	6.750.110	71,20	6.498.763	69,14	96	-251.347
3.	Краткорочни финансијски пласмани	13.386	0,14	10.797	0,11	81	-2.589
4.	Готовина и еквиваленти	522.089	5,51	451.859	4,81	87	-70.230
5.	Порез на додату вриједност	3.021	0,03	5.304	0,06	176	2.283
6.	Активна временска разграничења	1.505.818	15,88	1.836.455	19,54	122	330.637
УКУПНО:		9.480.491	100,00	9.398.931	100,00	99	-81.559

Залихе, стална средства намјењена продаји и дати аванси на дан 31.12.2018. године износе 595.753 КМ, а у односу на 2017. годину мањи су за 13% или за 90.314 КМ. Залихе обухватају залихе материјала у износу 521.584 КМ (потребне за обављање основне дјелатности), залихе робе у износу од 69.108 КМ (вриједноснице које служе за продају, честитке, разгледнице, коверте, вирмани и сл.) и дати аванси у износу од 5.061 КМ (унапријед плаћене фактуре добављача).

Краткорочна потраживања на дан 31.12.2018. године износе 6.498.763 КМ, а у односу на исти дан 2017. године мања су за 4% или за 251.347 КМ. У текућим средствима учествују са 69,14%.

Потраживања од купаца (у нето износу) на дан 31.12.2018. године у земљи и иностранству износе 4.186.420 КМ, а чине 64,42% краткорочних потраживања. Сумњива и спорна потраживања на дан 31.12.2018. године износе 1.124.997 КМ са учешћем од 17,31% у краткорочним потраживањима, док друга краткорочна потраживања износе 1.187.346 КМ са учешћем од 18,27% у краткорочним потраживањима. Дуга краткорочна потраживања обухватју потраживања од државних органа и организација (потраживање за субвенцију из Буџета Републике Српске у износу 1.000.000 КМ), потраживања од радника, потраживања од других правних лица (накнада штете), потраживања за боловања преко 30 дана и потраживања за породилско боловање.

Највећа потраживања (у бруто износу) су потраживања од буџетских корисника, фондова, локалне самоуправе (општина) и центара за социјални рад која на дан 31.12.2018. године износе **2.694.282 КМ** са следећом структуром:

- Централни трезор РС (Министарства РС)	449.825 КМ
- Министарство Финансија РС (Републичка Управа за инспекцијске послове и Народна скупштина РС)	14.770 КМ
- Министарство Унутрашњих послова РС	173.461 КМ
- Образовање и култура (Основне, Средње школе и Библиотеке)	20.990 КМ
- Пореска управа РС	359.296 КМ
- Министарство правосуђа РС (Основни, Окружни, Врховни судови)	906.170 КМ

- Универзитети РС (Факултети у Универзитетима)	9.622 KM
- Републички завод за статистику РС	1.684 KM
БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ:	1.935.819 KM

- Локалне самоуправе (Општине)	432.324 KM
- Центри за социјални рад у локалним самоуправама	88.554 KM
- Фонд здравственог осигурања РС и Фонд за дјечију заштиту	131.878 KM
- Рефундација боловања преко 30 дана (к -то 2235000)	55.163 KM
- <u>Потраживања за комуналну таксу (кто - 2252000)</u>	<u>50.544 KM</u>
УКУПНО ОСТАЛИ:	758.463 KM

Поред напријед наведених, евидентирана су значајнија потраживања од :

- Телекомуникација РС	462.865 KM
- Helvetia apotheke	687.981 KM
- РТВ Републике Српске	387.297 KM
- <u>Електро Крајине Бања Лука</u>	<u>139.401 KM</u>
	1.677.544 KM

Исправка потраживања од купаца на дан 31.12.2018. године износи 1.125.795 KM, од којих су утужени 1.047.522 KM, а износ од 78.273 KM није утужен, јер купци измирују своја дуговања на основу постигнутих споразума о репрограму.

Исправка вриједности других потраживања на дан 31.12.2018. године износи 1.883.973 KM, а односи се на:

- потраживања Бобар банка у износу 909.147 KM,
- потраживања – бивши радници у износу 867.949 KM,
- потраживања од Пореске управе – поврат комуналне таксе у износу 50.544 KM,
- потраживања од других физичких лица – накнада штете 25.462 KM,
- потраживања за више плаћене доприносе у износу 12.367 KM,
- потраживања од других правних лица – накнада штете у износу 10.886 KM,
- потраживања од фонда здравственог осигурања Републике Српске у износу 5.860 KM,
- потраживања од других лица – погрешне уплате радника у износу 1.632 KM и
- потраживања за више плаћене остале порезе у износу 125 KM.

На рачунима Предузећа на дан билансирања утврђена је **готовина** у износу од 451.859 KM, што чини 4,81% укупних текућих средстава.

Активна временска разграничења на дан 31.12.2018. године износе 1.836.455 KM, а чине их:

- потраживања за нефактурисани приход у износу 1.683.246 KM,
- остали унапријед плаћени трошкови у износу 148.617 KM,
- разграничени трошкови периода – премије у износу 4.122 KM и
- унапријед плаћена закупнина у износу 473 KM.

Потраживања за нефактурисане приходе чине приходи по основу међуоператорског и међународног обрачуна. За ове приходе нису издате фактуре поштанским оператерима, већ је област за поштански саобраћај извршила процјену прихода на основу физичког обима извршених услуга до 31.12.2018. године. Прави обрачун се врши у првом кварталу 2019. године.

11. ИЗВОРИ

Табела бр. 24 - Пословна пасива на дан 31.12.2018. године

Ред. бр.	ПОЗИЦИЈА	31.12.2017.	% учешћа	31.12.2018.	% учешћа	Разлика 5-3
1	2	3	4	5	6	7
1.	КАПИТАЛ	64.585.610	80,59	63.833.104	79,98	-752.506
	- Основни капитал	38.754.233	48,36	38.754.233	48,56	0
	- Резерве	0	0,00	0	0,00	0
	- Ревалоризационе резерве	27.528.782	34,35	26.732.729	33,49	-796.053
	- Нераспоређена добит текуће године	822.846	1,03	795.117	1,00	-27.729
	- Губитак текуће године	745.921	0,93	751.569	0,94	-76.924
	- Губитак ранијих година	1.774.330	2,21	1.697.406	2,13	5.648
2.	Дугорочна резервисања	781.687	0,98	841.626	1,05	59.938
3.	Дугорочне обавезе	1.543.231	1,93	524.328	0,66	-1.018.903
4.	КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	13.224.949	16,50	14.614.323	18,31	1.389.374
	- Краткорочне финансијске обавезе	1.573.223	1,96	2.656.028	3,33	1.082.805
	- Обавезе из пословања	4.144.233	5,17	3.812.609	4,78	-331.624
	- Обавезе за зараде и накаде зарада	4.675.644	5,83	4.844.056	6,07	168.412
	- Друге обавезе	66.488	0,08	26.756	0,03	-39.732
	- Порез на додатну вриједност	54.572	0,07	49.508	0,06	-5.064
	- Обавезе за остале порезе и доприносе	60.115	0,08	55.068	0,07	-5.047
	- Обавезе за порез на добитак	0		0	0,00	0
	- ПВР	2.650.674	3,31	3.170.298	3,97	519.624
УКУПНО:		80.135.477	100,00	79.813.381	100,00	-322.096

11.1. Капитал

У структури пословних извора, капитал чини 79,98% учешћа. Основни капитал чини 48,56% а ревалоризационе резерве 33,49% учешћа.

Акцијски капитал у Поштама Српске чине:

- Државни капитал	65%	25.190.566	КМ
- Ваучери понуда	20%	7.750.532	КМ
- Фонд ПИО	10%	3.875.423	КМ
- Фонд реституције	5%	1.937.712	КМ
УКУПНО:		38.754.233	КМ

11.2. Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи

Резервисања, одложене пореске обавезе и разграничени приходи на дан 31.12.2018. године износе 841.626 КМ, а односе се на резервисања за:

- отпремнину, код одласка радника у пензију (према МРС 19) у износу 509.747 КМ,
- остала резервисања – пословни објекти у износу од 256.739 КМ,
- остала резервисања – спорови у износу од 61.907 КМ,

- остала дугорочна резервисања – рачунари у износу од 9.789 КМ и
- разграничени приходи по основу примљених донација – опрема за мјерење квалитета преноса пошљака у износу од 3.444 КМ.

11.3. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе на дан 31.12.2018. године износе 524.328 КМ и односе се на дио кредита код Нове банке који је реализован 06.06.2017. године.

Табела бр. 25 - Преглед кредита на дан 31.12.2018. године

Банка	Износ дозначеног кредита	Рок враћања	Номинална камата %	Стање дуга по кредиту у КМ
Нова Банка а.д. Бања Лука	3.000.000	06.06.2020.	3,85	
- дио кредита -краткорочна обавеза				1.018.903
- дио кредита – дугорочна обавеза				524.328
УКУПНО- кредит Нова банка				1.543.231
Краткорочна обавеза over-draft				531.861
УКУПНО : 31.12.2018.				2.075.092

11.4. Краткорочне обавезе

Краткорочне обавезе на дан 31.12.2018. године износе 14.614.323 КМ, а у односу на 2017. годину повећане су за 11% или за 1.389.374 КМ. Структура краткорочних обавеза приказана је у следећој табели:

Табела бр. 26 - Преглед краткорочних обавеза на дан 31.12.2018. године

Структура краткорочних обавеза	31.12.2017.	31.12.2018.	% учешћа 2018. год.	Индекс 3/2
1	2	3	4	5
Обавезе из пословања	4.144.233	3.812.609	26,09	92
Обавезе за зараде и накнаде зарада	4.675.644	4.844.056	33,15	104
Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине, порез на додатну вриједност	114.687	104.576	0,72	91
Друге обавезе	66.488	26.756	0,18	40
Краткорочни кредит – OVER DRAFT		531.861	3,64	
Пасивна временска разграничења	2.650.674	3.170.298	21,69	120
Дио дугор. финан. обавеза који за плаћање доспијева у периоду до годину дана	1.573.223	1.018.903	6,97	65
Остале краткорочне финансијске обавезе	0	1.105.264	7,56	
УКУПНО	13.224.949	14.614.323	100,00	111

У структури краткорочних обавеза највеће учешће имају обавезе за зараде и накнаде зарада запослених 33,15%. Обавезе за зараде и накнаде зарада на дан 31.12.2018. године износе 4.844.056 КМ, а садрже доприносе на плате за новембар 2018. године (1.225.208 КМ) и бруто плата за децембар 2018. године (3.618.848 КМ).

Структуру дугорочних финансијских обавеза чине:

- обавезе из пословања (добављачи, примљени аванси, погрешне уплате и вишкови) износе 3.812.609 КМ,
- Пасивна временска разграничења износе 3.170.298 КМ,
- обавезе које за плаћање доспјевају у периоду до годину дана (краткорочни кредити) у износу 1.018.903 КМ,
- обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине износе 55.068 КМ,
- порез на додатну вриједност износи 49.508 КМ,
- друге обавезе износе 26.756 КМ (Обавезе за подмирење мањка – пљачка поште Приједор износи 19.000 КМ, обавезе по уговору о дјелу износе 4.156 КМ и обавезе према члановима Надзорног одбора и одбора за ревизију 3.600 КМ).

11.5. Пасивна временска разграничења

Пасивна временска разграничења на дан 31.12.2018. године износе 3.170.298 КМ, док су на исти дан 2017. године износила 2.650.674 КМ, што представља повећање за 519.624 КМ.

ПВР (пасивна временска разграничења) чине:

- резервисање за регрес за годишњи одмор запослених у износу од 1.963.114 КМ, (односи се на резервисани регрес за 2018. годину.)
- унапријед обрачунати трошкови текућег обрачунског периода, којег чине обавезе по основу међународног и међуоператорског обрачуна за 2018. годину у износу 1.185.010 КМ, а за које нису приспјеле фактуре поштанских оператера, већ је област за поштански саобраћај извршила процјену на основу физичког обима извршених услуга до 31.12.2018. године,
- разграничени приход по основу финансирања запошљавања радника у износу 20.700 КМ и
- разграничени приход по основу потраживања од радника у износу 1.474 КМ.

12. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ

Готовина на почетку обрачунског периода износи 522.089 КМ.

Табела бр. 27 - Приливи и одливи готовине за 2018. године

Опис	2017	2018
Приливи готовине из пословне активности	64.204.387	65.326.755
Приливи готовине из активности инвестирања (приливи по основу камата)	417.260	123.299
Приливи готовине из активности финансирања (приливи по основу банкарског и OVER DRAFT кредита и поврат дугорочних финансијских пласмана)	5.981.098	6.437.620
УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	70.602.745	71.887.674
Одливи готовине из пословне активности	63.686.127	62.312.761
Одливи готовине из активности инвестирања (добављачи за основна средства)	1.469.545	2.179.894
Одливи готовине из активности финансирања (одливи по основу отплаћених кредита)	5.469.836	7.465.389
УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	70.625.508	71.958.044
НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ		
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	22.763	70.370
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУН. ПЕРИОДА	544.913	522.089
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	206	195
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ	267	55
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧ. ПЕРИОДА	522.089	451.859

Укупни приливи готовине у периоду 01.01. – 31.12.2018. године износе **71.887.674 КМ**, а укупни одливи готовине у периоду 01.01. – 31.12.2018. године износе **71.958.044 КМ**, готовина на почетку обрачунског периода износила је 522.089 КМ, тако да **готовина на крају обрачунског периода износи 451.859 КМ**.

13. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Уз Годишњи извјештај о пословању у складу са чланом 24. Закона о рачуноводству и ревизије Републике Српске и чланом 282. Закона о привредним друштвима Републике Српске

- а) Сви важнији пословни догађаји након истека пословне године
- Наставак редовних активности из своје дјелатности на доследној примјени Закона о поштанским услугама;
- б) Очекивани развој акционарског друштва
- Унапређењу односа са свим корисницима кроз чешће контакте и обострану размјену информација у циљу бољег сагледавања њихових потреба, што омогућава боље планирање и организацију технолошког процеса вршења поштанских услуга,
 - Реорганизација поштанске мреже, са циљем смањења губитка непрофитабилних пошта,
 - Организовање покретне поште, увођење флексибилне доставе у руралним подручјима,
 - Продају објеката који нису неопходни за обављање дјелатности и који изискују значајна средства како по основу инвестиционог одржавања тако и по основу нових законских обавеза тј. пореза на непокретност,
 - Наставак развоја сервиса Брзе поште, курирске услуге, пакетских услуга, Хибридне поште, Директне поште и услуге на адреси корисника,
 - Развој ИКТ система у циљу комерцијализације слободних комуникационих капацитета,
 - Обнављање шалтерске и доставне службе модернизоване са новим информационим рјешењима и
 - Умрежавање и аутоматизација пошта;
- в) Активности друштва на развоју у будућности:
- повећање обима услуга за 2%,
 - повећању пословних прихода за 2% уз потпуну примјену Закона поштанским услугама на територије Републике Српске,
 - повећање укупних прихода за 1% и
 - повећање укупних расхода за 1%;
- г) Подаци о стицању сопствених акција друштва
- Што се тиче власничких акција „Поште Српске“ неће вршити промјену власничке структуре без одлуке Владе Републике Српске;
- д) Подаци о постојању пословних јединица друштва
- Према територијалној подјели организација „Пошта Српске“ подијељена је у 9 (девет) Радних јединица (Приједор, Бањалука, Добој, Брчко, Бијељина, Зворник, Соколац, Фоча и Требиње) као и 2 (двје) специјализоване Радне јединице (РЈ ПСЦ Бањалука и РЈ за информационе услуге).
- ђ) Подаци о кориштењу финансијских инструмената, те подаци битни за процјену стања имовине друштва, његових обавеза, финансијског положаја, добити и губитка, начин управљања финансијским ризицима и политикама, укључујући и политику предузимања мјера заштите од губитка,
- „Поште Српске“ нису користиле и не планирају користити финансијске инструменте плаћање (мјенице, обвезнице) све док на тржишту владају овако нестабилни услови пословања.

- Степен ризика код пословања Предузећа процјењује се код сталних средстава (није ријешена власничка структура),
- Инвестиције трају дуго и по неколико година, а један од фактора су и административне процедуре локалних заједница,
- Ризици су присутни и код наплате потраживања, јер на исте утичу и спољни фактори.
- Ризик је такође висок, и код новчаних средстава знајући да Предузеће ради са готовином. Велика је могућност отуђивања истог приликом транспорта, манипулације у поштама и код поштоноше, затим појава фалсификованог новца.

**Члан 309. став 3. и 4. Закона о привредним друштвима
(„Службени гласник РС“ број 127/08, 58/09, 100/11)**

Подаци о члановима Управе и Надзорног одбора

Надзорни одбор

Жељко Ковачевић

Рођен 1980. године.

Економски факултет, Универзитет у Бањој Луци, завршио је 2007. године.

Миладин Стјепановић

Рођен 1974. године.

Правни факултет, Универзитет у Подгорици, завршио је 2002. године.

Растко Павловић

Рођен 1973. године.

Електротехнички факултет, Универзитет у Бањој Луци, завршио је 2000. године.

Боре Митрић

Рођен 1963. године.

Машински факултет, Универзитет у Бањој Луци, завршио је 1989. године.

Жељко Дубравац

Рођен 1968. године.

Правни факултет за привреду и правосуђе, Привредна академија самостални и недржавни универзитет у Новом Саду, завршио је 2009. године.

Управа Предузећа

Јасминка Кривокућа дипл. ек.

Директор

Рођена 22. децембра 1961. године у Бањој Луци.

Економски факултет, Универзитет у Бањој Луци, завршила је 1986. године.

У Поштама Српске ради од 15.06.1999. године.

Снежана Радовановић дипл. ек.

Извршни директор за економске и рачуноводствене послове

Снежана Радовановић, рођена је 12. новембра 1955. године у Сарајеву.
Економски факултет, Универзитета у Сарајеву, завршила је 1979. године.
У Поштама Српске ради од 05.03.2008. године.

Миленко Вучета дипл. инг.

Извршни директор за поштанске и шалтерске послове

Миленко Вучета, рођен је 24. јуна 1966. године у Нишевићима код Приједора.
Факултет прометних знаности, смјер ПТТ промет, завршио је у Загребу 1990. године,
те је на истом факултету и магистрирао.
У Поштама Српске ради од 01.02.1994. године.

Зоран Протић дипл. инг. ел.

**Извршни директор за информационо-комуникационе технологије,
развој, продају и маркетинг**

Зоран Протић рођен је 11. септембра 1975. године у Бањој Луци.
Електротехнички факултет, Универзитет у Бањој Луци завршио је 2004. године.
У Поштама Српске ради од 15.07.2004. године.

Сњежана Мартић дипл. саобраћајни инж.

Извршни директор за правне, опште и послове људских ресурса и инвестиција

Сњежана Мартић рођена је 30.03.1963. године у Котор Варошу.
Саобраћајни факултет завршила је у Београду, Одсјек за ПТТ саобраћај, те стекла звање
дипломирани саобраћајни инжењер.
У Поштама Српске ради од 12.01.1994. године.

ОБЛАСТ ЗА РАЧУНОВОДСТВО И ФИНАНСИЈЕ

Руководилац Службе за план, анализу и статистику Рада Рељић, дипл. ек _____

ИЗВРШНИ ДИРЕКТОР

Снежана Радовановић, дипл. ек